

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Strategiei de transformare digitală pentru anii 2023-2030

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Strategiei de transformare digitală pentru anii 2023-2030 este elaborat de către Viceprim-ministrul pentru digitalizare, cu suportul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică” și este promovat prin intermediul Cancelariei de Stat.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul Strategiei de transformare digitală pentru anii 2023-2030 (*în continuare – proiectul STDM 2030*) a fost elaborat în vederea definirii unei viziuni de transformare digitală a Republicii Moldova centrată pe cetățean și care are misiunea de a contribui la realizarea unei guvernări publice eficiente, de a spori bunăstarea cetățenilor și competitivitatea țării, permițând, astfel, Republicii Moldova să devină membru cu drepturi depline al Uniunii Europene.

Crizele regionale și globale recente care au un impact negativ asupra țării noastre, au făcut ca transformarea digitală să devină dintr-o prioritate un imperativ global, inclusiv și pentru Republica Moldova. Astfel, prin implementarea proiectului STDM 2030 se urmărește ca Republica Moldova să devină o societate digitală inovatoare și incluzivă, cu o infrastructură modernă, cu oameni educați digital, o guvernare pro-digitală și o comunitate de afaceri care exploatează la maxim oportunitățile digitale, devenind astfel un mediu prietenos pentru promovarea inovațiilor și asigurarea dezvoltării durabile. Transformarea digitală este în prezent una dintre cele mai importante abordări în procesul de construire și gestionare a strategiilor și viziunilor pentru țări, companii și organizații.

Documentul descrie direcțiile de transformare digitală a țării și adaptează obiectivele, prioritățile, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național, inclusiv Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la UE, dar și Agenda 2030 de Dezvoltare Durabilă.

Totodată, necesitatea unui document vizionar de planificare strategică a transformării digitale a Republicii Moldova este determinată de asigurarea unui cadru unic și coerent care urmează să ancoreze politicile publice din acest domeniu. Proiectul STDM 2030 va servi drept document de orientare pentru autoritățile centrale și locale, comunitatea de afaceri, mediul academic, societatea civilă și toate sectoarele economiei naționale, și va fi utilizat pentru direcționarea, planificarea, finanțarea, implementarea și monitorizarea agendei de transformare digitală pentru anii 2023-2030.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate.

4. *Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi*

Proiectul STDM 2030 este centrat pe cetățean, menit să îmbunătățească bunăstarea oamenilor, cu misiunea de bază de a transforma radical economia și societatea țării, de a promova dezvoltarea unei societăți informaționale și de a pregăti sectoarele industriale tradiționale pentru Industria 4.0.

Bazându-se pe tendințele europene și cele globale, și luând în considerare gradul de pregătire a Republicii Moldova pentru transformarea digitală, precum și recomandările rapoartelor de diagnostic și evaluare disponibile și rezultatele procesului de consultare publică, proiectul STDM 2030 se axează pe șase obiective prioritare ce vor ghida activitățile din cadrul strategiei:

1. Dezvoltarea unei societăți digitale
2. Dezvoltarea unui sector TIC robust și competitiv
3. Crearea unei economii digitale inovatoare și reziliente
4. Instituirea unui stat digital eficient, inteligent și invizibil
5. Construirea unui mediu digital sigur pentru toți
6. Consolidarea imaginii Republicii Moldova drept națiune digitală

Pentru fiecare obiectiv general a fost analizată situația curentă, a fost formulată o viziune strategică, au fost stabilite obiectivele specifice și formulate direcțiile de politici și intervențiile prioritare, au fost descrise rezultatele scontate și, nu în ultimul rând, au fost setați indicatorii și țintele de monitorizare și evaluare.

Cadrul de monitorizare și evaluare se bazează pe Indicele economiei și societății digitale (DESI), utilizat în cadrul Uniunii Europene, prin adaptarea metodologiei respective pentru Republica Moldova, precum și prin includerea altor indicatori relevanți pentru măsurare. Un astfel de cadru va permite măsurarea obiectivă a progresului implementării, evaluarea eficienței investițiilor și identificarea domeniilor de îmbunătățire.

Realizarea obiectivelor de mai sus va asigura un mediu funcțional și sigur pentru dezvoltarea și utilizarea pe scară largă a soluțiilor digitale în toate sferele vieții și va facilita procesul de integrare în Uniunea Europeană.

Definind viziunea de transformare digitală a Republicii Moldova, precum și obiectivele și prioritățile cheie de dezvoltare a acestui domeniu, proiectul STDM 2030 va servi ca reper pentru toate strategiile și programele sectoriale care vor aborda aspectele de digitalizare, atât la scară națională, cât și pentru cele regionale și locale. Astfel, documentele de politici publice sectoriale existente sau în curs de dezvoltare vor fi adaptate la prevederile proiectului STDM 2030, reflectând viziunea centrată pe oameni și pe necesitățile lor de servicii și instrumente electronice calitative. Prioritățile majore de politici specifice domeniului transformării digitale ale Republicii Moldova își vor găsi reflectare în planurile naționale de dezvoltare, cadrul bugetar pe termen mediu și bugetele publice naționale în orizontul de planificare pe termen mediu și scurt.

Proiectul STDM 2030 va ghida asistența partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova în raport cu prioritățile naționale de transformare digitală și va asigura o mai bună coordonare a proiectelor și resurselor acestora.

De asemenea, proiectul STDM 2030 va servi ca important factor de mobilizare a resurselor private, precum și a creativității, ideilor, proiectelor organizațiilor societății civile și ale comunității științifice naționale din acest domeniu, către obiectivele și prioritățile cheie ale domeniului tehnologiei informației și comunicațiilor din Republica Moldova.

Proiectul STDM 2030 propune o structură solidă de guvernare și coordonare, cu roluri și responsabilități clare și mecanisme cuprinzătoare de monitorizare și raportare, cu o gestionare eficientă a riscurilor, pentru a asigura buna implementare și pentru a atinge obiectivele-țintă. Structura de guvernare pentru implementarea strategiei va fi creată sub auspiciile Viceprim-ministrului pentru digitalizare și va include Consiliul național pentru digitalizare, Consiliul coordonator pentru asigurarea securității informaționale, Consiliul Economic pe lângă Prim-ministrul RM și unitățile strategice de implementare, evaluare și monitorizare.

5. *Fundamentarea economico-financiară*

Finanțarea întregului proces de transformare digitală în Republica Moldova va fi asigurată în mod sistematic prin alocarea suportului financiar necesar din diverse surse, inclusiv din bugetele și programele de stat, ale administrației locale și ale partenerilor de dezvoltare.

Având în vedere complexitatea activităților din cadrul proiectului STDM 2030, implementarea acestora va fi acoperită din mai multe surse:

Prin instituirea **Fondul Moldova Digitală (FMD)**, care va include contribuții din partea sectorului TIC și a bugetului de stat. Fondul va fi gestionat în comun de un consiliu format din reprezentanți ai sectorului TIC și angajați ai sectorului public și va finanța investițiile majore în procesul de transformare digitală. Finanțarea activităților sectoriale de transformare digitală incluse în planurile anuale sectoriale din Fondul Moldova Digitală va fi aprobată pe baza unei analize cost-beneficiu. Activitățile cuprinse în proiectul STDM 2030 care vor fi finanțate din Fondul Moldova Digitală 2030 vor fi supuse următoarelor principii:

- **Planificare:** Elaborarea și realizarea unor priorități și mecanisme clar definite și contribuția la unul sau mai multe obiective strategice prioritare, în conformitate cu obiectivele și acțiunile proiectului STDM 2030, programe și proiecte care au obiective bine formulate.

- **Eficiență:** Buna utilizare a resurselor naturale, umane, financiare și de producție pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Costurile trebuie să fie necesare pentru dezvoltarea proiectului, să fie prevăzute în bugetul proiectului și să respecte principiile bunei gestiuni financiare, în ceea ce privește raportul cost-beneficiu

- **Echitate:** Drepturi egale de acces la valorile economice, sociale și culturale pentru toți cetățenii Republicii Moldova, indiferent de locul lor de reședință. Toate acțiunile/proiectele vor respecta principiile dezvoltării durabile, a bunei guvernări, nediscriminării, egalității de gen și incluziunii sociale.

- **Sustenabilitate:** Viabilitatea din punctul de vedere tehnic, financiar și instituțional a măsurilor luate și a programelor și proiectelor.
- **Parteneriat:** Cooperarea autorităților publice centrale și locale, a sectorului public și privat și a societății civile în activitățile de planificare, elaborare și implementare a proiectului STDM 2030.
- **Transparență:** Furnizarea de informații complete, accesibile publicului, cu privire la alocarea, distribuirea și utilizarea fondurilor pentru implementarea programelor și proiectelor prevăzute în proiectul strategiei.

Mecanismele cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) vor fi utilizate pentru finanțarea operațiunilor și întreținerea infrastructurii, platformelor și serviciilor existente, precum și pentru dezvoltarea de noi infrastructuri.

Fondul pentru serviciul universal și acces (FSUA) va sprijini activitățile proiectului STDM 2030 ce vizează reducerea decalajelor digitale și asigurarea conectivității universale în bandă largă, dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente moderne și conectivitate în bandă largă, prin modificarea Legii 241/2007 comunicațiilor electronice.

Fondurile fiduciare cu donatori multipli (MDTF) și bugetarea programatică vor fi gestionate de partenerii de dezvoltare pentru a finanța activități specifice în cadrul proiectului STDM 2030. Biroul Viceprim-ministrului pentru digitalizare va coordona activitățile-cheie ce vor fi incluse în programele de țară ale partenerilor de dezvoltare și în MDTF-urile și programele respective, pentru a asigura o sinergie adecvată între diferitele programe de implementare și fluxurile de finanțare.

O altă sursă potențială de finanțare poate fi **Programul Europa digitală al Uniunii Europene**, care ar necesita semnarea unui acord cu Comisia Europeană.

Deși transformarea digitală ar trebui să fie mai degrabă un lanț de activități decât un proiect unic, procesul de implementare a strategiei va lua în considerare faptul că abordarea bazată pe proiecte este modelul operațional al multor parteneri de dezvoltare. Prin urmare, acțiunile strategiei prevăd dezvoltarea unor capacități adecvate de gestionare a proiectelor IT pentru ca sectorul public să poată beneficia pe deplin de finanțarea care poate fi obținută (implementarea unor elemente specifice în cadrul unui buget și a unui calendar fix față de un buget flexibil și o serie nesfârșită de proiecte).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului STDM 2030 la moment nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării de acte normative. Totodată, autoritățile publice vor ajusta/elabora documentele de politici sectoriale (strategiile și programele), ținând cont de obiectivele și prioritățile incluse în proiectul STDM 2030. Strategiile sectoriale vor include toate țintele și indicatorii de monitorizare a obiectivelor de transformare digitală relevanți sectorului respectiv.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul

privind consultările publice a proiectului în cauză va fi plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională.

De asemenea, proiectul STDM 2030 va fi supus consultărilor publice cu toți subiecții interesați. În acest sens, vor fi organizate câteva evenimente cu participarea cel puțin a reprezentanților autorităților publice, a partenerilor de dezvoltare, mediului de afaceri din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor și a societății civile.

8. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu se aplică.

9. Constatările expertizei juridice

Nu se aplică.

10. Constatările expertizei anticorupție

Nu se aplică.

11. Constatările altor expertize

Nu se aplică.

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU